

שלהבת עולה מאליה

ומפרט ומראה כיצד רעיון זה משתקף בלימוד התורה ובקיום המצוות, שצריכים להיות באופן שהאדם עצמו חדור בתורה ובמצוות. וכן בפעולה על הזולת, שהזולת נעשה חדור בקדושה מעצמו, ואינו צריך את פעולת המשפיע (ס"ה). ומוסיף ומבאר הנקודה הפנימית שבזה, שאין הכוונה רק להרגיל את הגוף הגשמי לתורה והמצוות, אלא לגלות שמציאותו של היהודי מלכתחילה היא אלקות (ס"ו).

ממשיך ומבאר כיצד ענין זה מתבטא גם בעניני העולם, שהענינים הגשמיים שבעולם מצד עצמם נעשים חדורים באלקות. מבאר שבקיום המצוות בדברים גשמיים החפץ הגשמי נעשה חפץ של קדושה (ס"ז), וכן בעבודה בעניני הרשות [ובשולי הגליון (הע' 69) מבאר, שגם כאן הנקודה הפנימית היא לגלות שמציאותו האמיתית של העולם היא אלקות] (ס"ח).

ביאור - חלק ב. דוקא מהמקומות הנמוכים (סעיפים ט-ב"א).

קעת חוזר לבאר את הענין בו נפתחה השיחה, הענין של שבעה ספרי תורה:

ראשית חוזר ומסכם את הנקודה שנתבארה עד לכאן, שהאדם והעולם מעצמם יאירו באור אלקי. ומזה מוציא מסקנה מוכרחת, שהענין הוא שדוקא המקומות הנמוכים שבאדם ובעולם יאירו באור האלקי, וזה יוכיח שהעולם אכן חדור באמת בקדושה (ס"ט).

וזהו הקשר לענין של שבעה ספרי תורה, כיון שהמספר שבע מורה על העבודה בבירור העולם והמקומות הנמוכים שבו (ס"ז). ולכן גם הספר השישי הפותח דוקא בענינים לא רצויים, נמצא בפרשת "בהעלותך את הנרות", להורות על המטרה להחדיר את אור הנרות גם במקומות של חטאים, על ידי עבודת התשובה (ס"א).

ומקשר זאת גם לפרשה הבאה, שילוח המרגלים של משה, שגם לענין שלילי, ותיקונו על ידי שילוח המרגלים של יהושע (ס"ב). ממשיך ומקשר זאת לענין תענית צדיקים בכ' סיון, ולענין של פולין - פה לין (ס"ג).

ימות המשיח (ס"ד).

ענין זה מודגש בדורנו, הדור הכי נמוך, שדוקא הוא בכוחו להביא את הגאולה ולהעלות את כל הדורות שלפני זה. כנ"ל הענין של שלהבת עולה מאליה, שדוקא המקומות הנמוכים מחזקים ומוסיפים בעבודתו של היהודי.

בדורנו גם מודגש ענינו של אהרן הכהן שמקרב את הבריות לתורה, ע"י פעולותיו של נשיא דורנו בהפצת היהדות ובשורת הגאולה. ותיכף ומיד ממש.

מושגים בשיחה:

הליכה ועליה, אורך ורוחב (ס"ו). לדוגמא: כאשר רב המלמד תורה לתלמידיו מוסיף בכמות התלמידים או באיכות ועומק הלימוד, הרי זו הוספה באורך ורוחב העבודה, זו הליכה באותו שטח וסוג עבודה. כאשר

תמצית השיחה:

בדרך כלל אנו מתייחסים לגוף הגשמי ולעולם שסביבנו כענינים נחותים שמצד עצמם ומטבעם שייכים רק לעניני העולם, וזקוקים להשפעה מלמעלה (מהרבי, מהתורה, וכו') שתשנה אותם מטבעם ומציאותם, ותרומם אותם לאלקות.

בשיחה זו מורה ומדריך אותנו לגלות את המציאות האמיתית שהגוף והעולם הם מלכתחילה אלקות, ולכן אפשר להביא אותם למצב שאינם זקוקים עוד להשפעה כיון שהם מצד עצמם עובדים את ה' (כמרומוז בלשון רש"י "שתהא שלהבת עולה מאליה" - מצד עצמה).

ובהמשך לכך: כאשר מתייחסים לאדם ולעולם כמקבל השפעה מדרגה יותר עליונה ורוחנית, הרי ברור שהחלקים העליונים והעדינים יותר שבאדם ובעולם, מקבלים יותר את ההשפעה מאשר הדרגות הנמוכות, האנשים החכמים ונעלים הינם יותר כלים לקבל אלקות מאשר האנשים הפשוטים, וכיוצא בזה. אך כאשר מגלים שהאדם והעולם מצד עצמם מציאותם היא אלקות, הרי זה צריך להשתקף במדה שווה בכל הדרגות שבהם, גם בדרגות הנמוכות (כמו עבודתו של אהרן שהיה מקרב את הבריות - האנשים הכי פשוטים - לתורה).

ועד כדי כך שגם המצבים של חטאים שקורים, גם הם כוונתם היא אך ורק לגלות יותר אלקות, על ידי עבודת התשובה (כמרומוז כל זה בענין של שבעה ספרי תורה, וחטא המתאוננים שבפרשתנו, כמבואר בשיחה).

מבנה השיחה:

פתיחה. העלאת הנושאים עליהם ידובר בשיחה (סעיפים א-ב).

השיחה נפתחת בהזכרת הענין שהתורה נחלקת לשבעה ספרי תורה, כיון שפרשת בהעלותך נחלקת לשלשה ספרים שונים. ודרוש ביאור מדוע הספר החמישי נפתח בענין שלילי ("ויהי העם כמתאוננים"). ובכלל מה ענינה של חלוקה זו, ומה הקשר הפנימי שלה לפרשת בהעלותך (ס"א).

וממשיך לנושא אחר, פירוש רש"י על הפסוק "בהעלותך את הנרות" "עד שתהא שלהבת עולה מאליה". וצריך לעיין ולהבין מהי ההוראה הנלמדת מכך. כאשר נבין ענין זה, יהיה לנו תשובה על השאלות של ס"א (ס"ב).

ביאור - חלק א. מציאות העולם זועקת אלקות (סעיפים ג-ה).

ומתחיל לבאר את ענין "שתהא שלהבת עולה מאליה":

שלהבת היא נשמתו של היהודי הדולקת ומאירה את העולם באור תורה ומצוות, והדגש הוא שהשלהבת תעלה מאליה, שלאחר שהיהודי קבל את העזר והעידוד מהקב"ה, הנשיא, הוריו, מחנכיו וחבריו, הוא נעשה חדור בזה כולו, ומצד עצמו מתנהג בדרך התורה ומאיר את העולם סביבו (ס"ג-ט).

הרב יוצא מבית המדרש והולך להתעסק עם אנשים פשוטים ולסייע להם בצרכים גשמיים וכו', הרי הוא עולה לאופן עבודה אחר לגמרי. **כי מטא למודים מנפשיה כרע** (י"ט). כאשר מגיע בתפלת שמונה-עשרה לברכת 'מודים אנחנו לך', גופו כורע מעצמו מבלי שהמוח יורה על כך.

יש הנברא ויש האמיתי (י"ט). העולם מרגיש ומדמה עצמו ליש ומציאות, לכן נקרא יש הנברא. הקב"ה הוא המציאות האמיתית היחידה, לכן נקרא יש האמיתי. חסידות מגלה שמציאות העולם כולו היא אך ורק כוחו של הקב"ה, ואדרבה הסיבה לכך שהעולם מרגיש שהוא נמצא מעצמו, מכיון שהתהווה היא מהקב"ה עצמו שאכן נמצא מעצמו. יש הנברא הוא יש האמיתי.

בירור וזיכור, הפצא של קדושה (י"ט). שני דרגות של תיקון החפץ בו נעשה מצוה. לדוגמה, כוס מים שבירכו עליה שהכל, לא נהפכה לחפץ קדוש, אך היא התבררה והזדככה ונהייתה כלי לקדושה. כאשר יהודי כותב ספר תורה על עור, הספר עצמו נהפך לחפץ של קדושה, וכן בתפילין ובברית מילה שהחפץ עצמו נהפך לקדוש.

נקיטת חפץ (י"ט). כאשר אדם נשבע בבית דין, משביעים אותו בנקיטת [= אחיזת] חפץ של מצוה, כמו תפילין וספר תורה, וכמו אליעזר שנשבע לאברהם ואחזו במילתו.

משביעין אותו ויהי צדיק (י"ט). כאשר הנשמה יורדת למטה משביעים אותה "יהי צדיק". בחסידות מוסבר שבועה היא מלשון שובע, משביעים את הנשמה בכחות שתוכל לרדת למטה ולהיות צדיק.

קדושת הגוף (י"ט). ישנם שני סוגי הקדשות. א) קדושת דמים, כמו מעשר שני שהפירות עצמם אינם קדושים רק שהינם שייכים לרשות הקדש, ולכן אפשר לפדות אותם בכסף ולאכלם חולין. ב) קדושת הגוף, כמו קרבנות שגופם נעשה קדוש ולכן אי אפשר לפדות אותם בכסף.

כל מעשיך וכל דרכיך (י"ט). כאשר אומרים "כל מעשיך לשם שמים", מודגש שהמעשים עצמם הם חול, רק שמטרתם היא לשם שמים. כאשר אומרים "בכל דרכיך דעהו", הכוונה שדרכי האדם עצמם הם ענין של ידיעת ה'.

לדוגמה ההבדל בין האוכל ושותה בכדי שיהיה לו כח לעבוד את ה', שהאכילה היא רק הכנה לעבודת ה', לעומת אכילה ושתיה בשבת, שהאכילה והשתיה עצמה היא עבודת ה'. ועל דרך זה ההבדל בין אדם העושה עסקים מתוך מטרה שיהיה לו כסף לעבודת ה', או יתירה מזה, שמנצל את עסקיו וקשריו להפיץ אלקות ויהדות. וכיוצא בזה.

אכן הבוחן (י"ט). נקודת המבחן על פיה אפשר למדוד את אמיתות הדבר.

ובענינו: כאשר העולם מקבל את הקדושה ממקום אחר, הרי החלקים העליונים שבו שיותר קרובים למשפיע חדורים בקדושה יותר מאשר החלקים התחתונים. כאשר העולם חדור בקדושה מצד עצמו, הרי אין הבדל בין החלקים העליונים והחלקים התחתונים שבו. זוהי ההוכחה על כך שהקדושה באותו ענין נעשית עצמית.

ספירות. בי"ע. עלמא דפרודא (י"ט). שבעת המדות (מחסד עד מלכות) נמצאים בעולם האצילות, הנקרא גם כן עולם האחדות, כי שם מאירה אחדותו של הקב"ה ואין שם שום מציאות נפרדת ממנו.

חמשת הספירות שמחסד ועד הוד הם 'עיקר המדות', יסוד ומלכות ענינם ההשפעה לעולמות בריאה יצירה עשיה (בי"ע). עולמות בריאה יצירה עשיה נקראים עלמא דפרודא [= עולם הפירוד], כיון ששם יש מלאכים ונבראים המרגישים עצמם למציאות נפרדת מהקב"ה.

יעקב ועשיו האמורים בפרשה (י"א). על הפסוק "אלה תולדות יצחק" מפרש רש"י "יעקב ועשיו האמורים בפרשה". ומבאר על כך

אד"ש מה"מ, שבעולם הגשמי יעקב הוא צדיק ועשיו הוא רשע. אך יעקב ועשיו שבפרשה, כפי שהם כתובים בתורה, שם מדובר על שרשם של יעקב ועשיו בעולמות העליונים, שם גם עשיו הוא ענין של טוב וקדושה.

פני חמה ופני לבנה (י"ב). חז"ל אמרו שפני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה. הפירוש הפשוט בא לציין את ירידת הדורות ממשנה ליהושע, אך כאן בשיחה מבאר שחמה ולבנה הם משפיע ומקבל, כמו יהושע שקיבל ממשנה.

לדעתך (י"ב). משה שלח את המרגלים על דעת עצמו, ללא הוראה מהקב"ה. לכן נאמר "שלח לך אנשים" – לדעתך.

תענית צדיקים (י"ב). בכ"ף סיון נגזרו גזירות על היהודים באירופה לפני דורות רבים ויהודים רבים נהרגו על קידוש השם, ונהגו להתענות בו 'תענית צדיקים'.

עשרים בגימטריא כתר (י"ב). האותיות ע, ש, ר, י, מ, שוות בגימטריא 620, כמנין המילה 'כתר'.

מזלייהו חזי (י"ב). = מזלם רואה. לכל נפש יש שורש רוחני למעלה הנקרא מזל, המזל יכול לראות ענינים רוחניים ויש לו השפעה על הנהגת האדם למטה.

תורה שבכתב, לא ידע מאי קאמר (י"ב). בתורה שבעל פה חייב האדם להבין את לימודו, ואם לאו לא קיים מצוות תלמוד תורה. אך בתורה שבכתב, גם כאשר אינו מבין את אשר קורא נחשב כלימוד תורה.

צריך עיון:

בסעיף י"ג בשיחה מזכיר מעלתו של יום ט"ו, בהיותו ד' פעמים ד'. ומהי המעלה בכך?

ועד"ז בדורנו משה שבדורנו - נשיא דורנו, שגילה את אהבתו לכאו"א מבני" ע"י ה"קול-קורא"ס" (שדרש שיפרסמו זאת עד שהדברים ייחקקו בלב כאו"א מבני"), והודיע שנתר רק לצחצח את הכפתורים. ואח"כ הודיע שסיימו גם זאת, ועתה נותר רק "עמדו הכן כולכם" לקבל פני משיח צדקנו. והעיקר שהולכים בדרך הישרה והברורה (כבפרקי-אבות דהיום) ולא בדרכים עקלקלות להיכנס לשקו"ט מתי יהיה הקץ, וכ"ז תיכף ומיד (ר"ת משה, ישראל בעש"ט - פנימיות התורה, דוד מלכא משיחא) ממש (באופן של ממשות, עד למישוש בידים), שנלך בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, לאה"ק ולירושלים עיה"ק, עד למקדש אדני-כונונו ידך.

(ש"פ בהעלותך תנש"א, בלתי מוגה)

נערך - בדרך אפשר - על ידי מערכת הערות התמימים ואנ"ש בית משיח-770 פופץ על ידי איגוד תלמידי הישיבות 770